Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] de obserua[n]tia capitulo[rum] siue tractatuum capitulorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

ponatur feſtū in ſecūdā feriā ſequentez
quo ad plenū officium abſq̃ celebratiōe
populi pagendum.

De celebratione feſtorū annūciationis
beate ꝟginis et aliorū ſanctorum infra
octauas paſche venientiū.

Itē ꝙ feſtū annūciatiōis beate ꝟginis
ꝗciēs in dñica palmaꝝ vel infra ſeptia/
nā paſſionis dñi. aut ipā die paſche eue
nerit. In vigilia palmaꝝ cū diuino offi
cio et celebratione populi ꝑueniat ſol/
lēniter ⁊ celebret. Feſta vero tiburcij ⁊
valeriani. ac marci euangeliſte et ſi ipa
die paſche vel infra octauas eiuſdē eue
nerint quo ad pagendū officiū eorundē
poſt octauas paſche trāſponāt. hoc ex/
cepto ꝙ in ipā die btī marci euāgeliſte
et ſi infra octauas occurrit letania ma/
ior cū ꝓceſſiōe et crucib⁹ obſernabitur
ꝑ oia. ſola carnis abſtinentia in hoc ex/
cepta ꝓpter paſchalis feſti reuerentiam
Quotiēs āt extra tēpus ſeptuageſime
vſq̃ ad paſcha et aduentū dñi feſtū no/
ue lectionū ꝓpriū hñs officiū. dñica die
ab eccleſia occurrit et ordinarie celebrā
duz in eadē dñica celebret. Alias quo/
cunq̃ tpe euenerit dū dñica ſuū ꝓpriuz
habuerit officiū qđ ſequēti die dñica re
peti nō poterit feſtū noue lectionū abſq̃
tñ celebratione populi ſecūda feria ſe/
quenti in eccleſijs cū pleno diuinorum
officio pagat. Solo feſto ānūciationis
btē ꝟginis. ſi vltra vigiliaz palmaꝝ qđ
exīſtic quocūq̃ tpe euenerit in ipa vigi
lia cū officio et celebratione populi ple
narie volumus pagi.

De feſto trinitatis qū ſit tenendū et eu
chariſtie et nocturnis.

Itē ſtatuim⁹ ꝙ feſtū trinitatis ꝓxima
dñica poſt octauas pēthecoſtes. q̄ voca
tur octaua trinitatis. cū. ix. lectionibus
et debita ſolēnitate fiat. In hebdoma/
da ſuo ꝓcedēte. videlz ab octaua pēthe/
coſtes. in ſcdis veſpis vſq̃ ad dñicam
ꝓdictā cantet et legat de trinitate. put
cōſueuit. et poſt feſtū trinitatis ꝑ heb/
domadā ſequētē cātet officiū dñice Do
mine in tua miſericordia. In qnta añt
feria eiuſdē hebdomade fiat ſolenniter
feſtū euchariſtie. put hacten⁹ a noſtris
añceſſoribus eſt ſtatutū. ¶ Itē ſtatuim⁹
vt in oib⁹ eccleſijs nr̄e dioceſ ſingulis
noctib⁹ in matutinis. ps. nocturnales
ſiue feriales ad nocturnos. niſi ea die ſit
feſtū tale qđ miſſaz propriā habeat. vel
collectā. Inuitatoria. Reſponſoria et
laudes. ſicut et hore diei. de ſancto cui⁹
eſt feſtū cantent queadmodū in maiori
eccleſia obſeruatur. Niſi tūc alicui⁹ pa/
troni eccleſie feſtum ſeu cōmemoratio
fuerit pagenda.

De officio ſcholaſtici.

Item vt vnicuiq̃ eccleſie que habz di/
ſtinctos ꝑſonatus et officia iuxta eorū/
dem perſonatuum et officiorum onus
honor debitus obſeruetur Statuimus
et ordinamus vt ſaluo ordine prelatoꝝ
eccleſie nr̄e Colon. in ceteris eccleſijs
noſtre ciuitatis et dioceſ. Scholaſtici
iparum eccleſiarum diſtinctos certos
et perpetuos redditus ipi annexos et
deputatos ſcholaſtrie habentes ſtalluz
in choro. et locum in capitulo ac vocem
poſt decanum eccleſiarum ſuarum ex/
tunc in antea habeant et ſubintrēt. Qđ
ſub pena excommunicationis late ſen/
tentie in his ſcriptis a ſingulis conuen
tualibus eccleſijs precipimus obſerua/
ri. Dignum eſt enim vt qui ceteris offi/
cijs maioribus preferuntur etiam alios
ſublimatione graduum antecedant. Cū
onus emolumentū ſequi debeat et ecō/
uerſo. Per hoc tamen nolumus anti/
quioribus canonicis ex ingreſſu. in pe/
titionibus ſuis rationabilibus aliqua/
tenus derogari.

De obſeruatione capitulorum ſiue
tractatuum capitulorum.

Tem ſicut a bone memorie do/
mino Cõrado archiepo Coloñ
predeceſſore nr̃o nouim⁹ in ſuo
prouinciali concilio cõſtitutum
innouando ſtatuimus vt in qualibet
eccleſia collegiata ad modũ eccleſie nr̃e
Coloñ. decanus et ffes p̃terq̃ʒ in feſtiui
tatibus vigilijs miſſa pro defunctis ac
cõmendatione pactis diſtincte ingredi
entes domũ capl̃i añ oẽm tractatũ diſ/
ciplĩne vel etiã p̃bende aut cuiuſcunqʒ
alteri⁹ negocij tabule capitularis lectio
neʒ diſtincte inſcripte quid vnicuiqʒ ſit
cãtandũ et legendũ in choro audiãt di/
ligenter. ¶ Inſup lunationes mẽſiũ ac
kalende et obitus legant̃ necnõ aliqua
lectio de regula et vita clericoꝝ legat̃.
Et tũc ĩmediate de diſciplina fiat quid
fuerit faciendũ ac alia conſequent̃ poſt
ipaʒ diſciplinã tractentur negocia que
ad vtilitatẽ et neceſſitatẽ fuerit ſpectã/
tia publicã ſeu priuatã. Et ſi aliquãdo
decanus nõ fuerit pn̄s propter hoc nõ
omittatur vllatenus qui fratres domũ
capituli intrent ad audiendũ ipſius ta/
bule capitularis lecturaʒ vt ſciãt quid
vnicuiqʒ in choro ſit cantãdũ ⁊ legẽdũ

De recipiendis quotidianis diſtri/
butionibus tp̃e interdicti.

Teʒ quia nõ modicus ẽ error inter ca/
nonicos volentes pñtiã ſeu diſtributio
nes quotidianas habere que nõ niſi pñ
tibus in choro debent̃ et nõ nũq̃ʒ extor
quent diuerſis fraudibus ad hoc queſi/
tis et maxime in locis interdictis diui/
nis nõ curãt officijs intereſſe quãq̃ʒ ad
hec teneant̃ pñtiaʒ hmõi alias nullate/
nus habituri q̃cq̃ʒ complures cõuentu
aliũ et prochialiũ eccleſiarũ p̃lati cano/
nici et rectores in obſeruatiõe int̃dicti
credentes eccleſias interdictas tunc fo
re claudendas et quaſi deo nõ fore ſer/
uiẽdũ. nos inuẽti. ꝯ p̃miſſa aplice ſedis
remedijs volẽtes fraudibus hmõi ob/
uiare. Statuimus et ordinamus vt de/
cani in diſtributione pñtiarũ hmõi cui/
libʒ p̃ vna horarũ tã matutini vigilia/
rum ſeu miſſe animarum, qui eis nõ in/
terfuerint ſubtrahãt ptẽʒ ſuã necnõ in
obſeruãtia int̃dicti ac etiã locoꝝ plebei
iux̃ cõſtitutionẽ pie recordationis do/
mini Bonifacij pape viij. ſup premiſſis
editam ſe regant. contra eam ſub pena
excommunicationis et in virtute ſancte
obedientie nullatenus veniendo. Cu/
ius conſtitutionis tenorẽ vt cuilibʒ pa
teat duximus ſubſcribendũ in hec v̈ba.
¶ Alma mater eccleſia plerũq̃ʒ nõnul/
la rationabiliter ordinat et cõſulte que
ſuadente ſubiectorum vtilitate poſtmo
dum conſultius et rationabilius reuo/
cat in melius vel cõmutat. Sane antis
dudum fuit predeceſſoribus conſtitutũ
vt in terris ſeu locis ſuppoſitis eccleſi/
aſtico interdicto. nulla certis caſibus et
ſacramentis exceptis diuina celebrarẽ
tur officia vel miniſtrarentur eccleſiaſti
ca ſacramẽta. Quia vero ex diſtrictiõe
hmõi ſtatutoꝝ excreſcit indeuotio p̃li
pullulãt hereſes. et infinita p̃icula aĩa/
ruʒ inſurgũt ac eccleſijs ſine culpa earũ
debita obſequia ſubtrahunt̃. cũ fr̃ibus
nr̃is deliberatione ſup his habita dili/
genti concedimus q͛ tp̃e interdicti ab
hoie vel a iure prolati. nõ tm̃ morietes
ſed et viuentes tam ſani q̃ʒ infirmi ad
penitẽtiã. que propter pronitatẽ ⁊ faci/
litatẽ hominum ad peccãdũ. ſumpꝫ ne/
ceſſaria ẽ. licite admittantur. dũʒ tñ ex/
cõmunicati nõ fuerint quos admitti p̃/
terq̃ʒ in neceſſitatis articulo nolumus
ad eandem. Illos etiam ꝓpter quorum
culpam dolum vel fraudem lata ẽ ſen/
tentia interdicti vel qui ad ꝑpetrandũ
delictum cuius occaſione ipſum inter/
dictum eſt latum prebuerunt conſilium
auxilium aut fauorem niſi de ipo de/
licto ſi ſint tales q͛ idem facere valeant
prius ſatiſfecerint vel de ſatiſfaciendo
dederint cautionem idoneam.